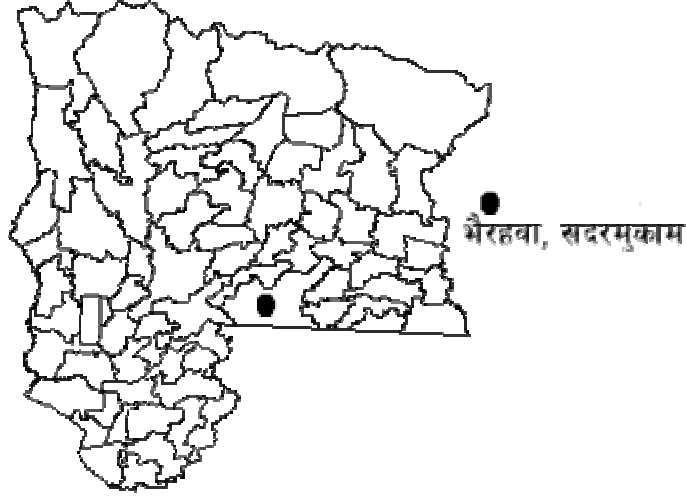

रुपन्देही जिल्ला : एक चिनारी

क. भौगोलिक अवस्थिति :

पश्चिम तराइ क्षेत्र
सिमाना जोडिएका जिल्लाहरु :
कपिलवस्तु, अर्घाखाँची, पाल्पा, नवलपरासी
क्षेत्रफल : १,३६० वर्ग कि.मि.

ख. प्रशासनिक विभाजन

गा.वि.स. संख्या : ६९
नगरपालिका संख्या : २
इलाका संख्या : १७
संसदीय निर्वाचन क्षेत्र संख्या : ५

ग. जनसंख्या सम्बन्धी विवरण (२०५८)

जम्मा जनसंख्या : ७,०८,४१९
महिला : ३,४७,६४६
पुरुष : ३,६०,७७३
५ बर्षमुनीको जनसंख्या : ८५,९६४
७५ बर्ष र सो भन्दा माथिको
जनसंख्या : ८,९६२
घरपरिवार संख्या : १,१७,८५६
औसत परिवार सदस्य संख्या : ६.०१
जनघनत्व (प्रति वर्ग कि.मि.) : ५२१ जना
वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर : ३.०५ प्रतिशत
शहरी जनसंख्या (प्रतिशत) : १८.०६
पुरुष महिला अनुपात : १०३.७८

नेपालको जनसंख्यामा

जिल्लाको अंश (प्रतिशत) : ३.०६
आश्रित जनसंख्या (प्रतिशतमा)
जम्मा : ८४.९४

बालबालिका (उमेर ० -१४ वर्ष) : ७३.०७
बृद्धबृद्धा (उमेर ६० वर्ष भन्दा माथि) : ११.८७

घ. शिक्षा (२०५८)

साक्षरता (६ वर्ष वा सो भन्दा माथिको मात्र) (प्रतिशतमा)

जम्मा : ६६.२
महिला : ५५.९
पुरुष : ७६.२

शैक्षिक वर्ष २०५९/६०

विद्यालय संख्या : ३८६
विद्यार्थी संख्या : १,५५,३३१
शिक्षक शिक्षिका संख्या : ५,२८१

ङ. स्वास्थ्य (२०५८)

स्वास्थ्य संस्थाहरुको जम्मा संख्या : ७१
जनसंख्या प्रति स्वास्थ्य संस्था : ९,९७८
परिवार नियोजनका साधन प्रयोगगर्ने : ३५.५४ प्रतिशत
बालबालिका महिला अनुपात : ५०२
पहिलो विवाह गर्दाको औसत उमेर
महिला : १९.६८ वर्ष
पुरुष : २३.०७ वर्ष
१० -१४ वर्षका विवाहित जनसंख्या : २.७३ प्रतिशत

च. सुविधा उपयोग गर्ने परिवारको प्रतिशत(२०५८)

शौचालय प्रयोग गर्ने : ५९.८
सुधारिएको स्रोतको खानेपानी प्राप्त : ९७.३
बत्तिको लागि विद्युत प्रयोग गर्ने : ६१.८
टेलिभिजन भएका : ४४.९
रेडियो भएका : ४७.८
खाना बनाउन ठोस इन्धन प्रयोग गर्ने : ४४.८

छ. धर्म मान्नेहरुको जनसंख्या प्रतिशतमा (२०५८)

हिन्दू : ८५.३४
मुस्लिम : ८.६९
बौद्ध : ५.६४
क्रिश्चियन : ०.२१
किराँत : ०.०१
अन्य : ०.१२

ज. जातजाति (२०५८)

प्रमुख पाँच जातजातिको जनसंख्या प्रतिशतमा

ब्राम्हण : १५.१९
थारु : १०.५७
मुसलमान : ८.८७
मगर : ८.७९
यादव : ७.६९

झ. मातृभाषा (२०५८)

प्रमुख पाँच भाषा बोल्नेको जनसंख्या प्रतिशतमा

भोजपुरी : ५०.५२
नेपाली : ३४.५८
थारु : ६.३२

मगर : ३.३३
गुरुड : १.४०

ज. आर्थिक क्रियाकलाप (२०५८)

(उमेर १० वर्ष वा सो भन्दा माथिको मात्र)

आर्थिक दृष्टिले सक्रिय जनसंख्या (प्रतिशतमा)

जम्मा : ४७.८६
महिला : ३२.७६
पुरुष : ६२.५०

ट. प्रमुख पेशा (२०५८) (प्रतिशतमा)

कृषि : ४२.६९
गैह्र कृषि : ५७.३१

ठ. कृषि सम्बन्धी विवरण (२०५८/५९)

कुल कृषियोग्य जमिन : ७१,८७३.० हेक्टर

कुल कृषियोग्य जमिन मध्ये सिंचित क्षेत्र : ६२.७६ डु

ड. प्रमुख बाली लागेको क्षेत्रफल र उत्पादन २०५८

बाली	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)
धान	७१,०००	२,०४,९०६
मकै	५००	६००
गहुँ	२५,४५३	४५,८१५
कोदो	१०	१०
जौं	३०	३०
आलु	३,०२५	३६,३००

ढ. पशुपंक्षी संख्या (२०५८/५९)

गाईभैसीको संख्या : २,३७,३११

भेडाबाखाको संख्या : १,३०,१२७

हासकुखुराको संख्या : २,४९,८१३

ण. सडक सुविधा (२०५९)

जम्मा सडकको लम्बाई (कि.मि.) : २६७

त. हुलाक (२०६०)

हुलाक कार्यालय संख्या : ६९

थ. उद्योग (२०५९)

ठूला उद्योगको जम्मा संख्या : २३७

ठूला उद्योगमा रोजगारी संख्या : ७,०९९

द. अन्य

अधिराज्य भरिमा सबभन्दा बढी चमार /हरिजन /राम (२७,६९७), र लोधा (२०,४८०) जनसंख्या भएको ।

पश्चिमाञ्चलका तराई जिल्लाहरुमा सबभन्दा बढी कृषि योग्य जमिन (७१,८७३.० हेक्टर) भएको ।